

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет міжнародних відносин, політології та соціології

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

«Перспективи розвитку інвестиційного співробітництва між

Україною та Китаєм у контексті глобалізації»

**«Prospects for the Development of Investment Cooperation between Ukraine
and China in the Context of Globalization»**

Виконав: здобувач денної форми навчання
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Хуан Цзібінь

Керівник: ст. викл. Кириченко М.В. _____

Рецензент к.е.н., доц. Крючкова Н.М.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ 9 від 28.05.2025 р.

Завідувач кафедри

Захищено на засіданні ЕК №

протокол №__ від ____ 06. 2025 р.

Оцінка _____ / _____ / _____

Голова ЕК

_____ ЯКУБОВСЬКИЙ Сергій

_____ ЯКУБОВСЬКИЙ Сергій

Одеса – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	5
1.1. Сутність та види міжнародного інвестування у світовій економіці	5
1.2. Теоретичні підходи до аналізу іноземних інвестицій в МEB	10
1.3. Глобалізаційні тенденції у сфері інвестицій та їх вплив на країни, що розвиваються	15
РОЗДІЛ 2 ПОТОЧНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КНР.....	18
2.1. Аналіз міжнародної інвестиційної позиції КНР та України	18
2.2. Інвестиційна співпраця Китаю та України	23
2.3. Регресійний аналіз впливу ПІІ з Китаю на ВВП України	26
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ПОГЛИБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА КНР	30
ВИСНОВКИ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38
ДОДАТКИ	42

ВСТУП

У сучасних умовах глобалізації та трансформації світової економіки зростає роль міждержавного інвестиційного співробітництва як важливого чинника економічного зростання, технологічного оновлення та інтеграції до світового господарства. Одним із ключових партнерів для України у цьому контексті виступає Китайська Народна Республіка — друга за величиною економіка світу, що активно розширює свою інвестиційну присутність у різних регіонах, зокрема в Центрально-Східній Європі. Для України, яка перебуває в процесі структурної перебудови економіки та прагне диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків, розвиток інвестиційного співробітництва з Китаєм відкриває нові можливості для модернізації інфраструктури, залучення капіталу та інтеграції у глобальні виробничі ланцюги. Саме тому дослідження перспектив цього співробітництва є актуальним та стратегічно важливим.

Мета дослідження полягає у виявленні ключових тенденцій, викликів і перспектив розвитку інвестиційного співробітництва між Україною та Китаєм в умовах глобалізації.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати основні теоретичні підходи до вивчення іноземних інвестицій у контексті міжнародних економічних відносин.
2. Дослідити вплив глобалізаційних процесів на розвиток інвестиційної діяльності в країнах, що розвиваються.
3. Оцінити міжнародну інвестиційну позицію Китайської Народної Республіки та України.
4. Проаналізувати сучасний стан інвестиційного співробітництва між Україною та КНР.
5. Провести регресійний аналіз впливу прямих іноземних інвестицій з Китаю на номінальний ВВП України.
6. Визначити стратегічні пріоритети та перспективні напрями поглиблення інвестиційного партнерства між Україною та

Китайською Народною Республікою. Об'єктом дослідження є інвестиційна взаємодія між Україною та КНР.

Предметом дослідження виступають економічні відносини, форми, напрями та механізми розвитку інвестиційного співробітництва між двома країнами в умовах глобалізації.

Теоретико-методологічну основу роботи становлять праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань міжнародної економіки, інвестиційної політики, економічної інтеграції, а також аналітичні звіти міжнародних організацій. У дослідженні використовувалися методи економічного аналізу, порівняльних характеристик, структурного аналізу та прогнозування.

Структура роботи визначається логікою досягнення мети й виконання поставлених завдань. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

1.1. Сутність та види міжнародного інвестування у світовій економіці

У сучасних умовах глобалізації міжнародне інвестиційне співробітництво виступає важливою складовою розвитку національних економік, сприяючи зростанню продуктивності, модернізації інфраструктури, трансферу технологій та інтеграції країн у світову економічну систему. Активне переміщення капіталів за межі національних кордонів створює нові можливості для економічного зростання, але водночас породжує низку викликів, пов'язаних з конкуренцією за інвестиційні ресурси, регуляторними бар'єрами та геополітичними ризиками.

Міжнародне інвестування набуває дедалі більшої ваги для країн, які прагнуть залучити іноземні ресурси для реалізації стратегічних проєктів, розвитку експортного потенціалу та створення нових робочих місць. У цьому контексті важливо розглянути сутність, види та ключові особливості міжнародного інвестування, що дозволить сформулювати концептуальну основу для аналізу двостороннього інвестиційного співробітництва.

Міжнародне інвестування є процесом вкладення капіталу однієї країни в економіку іншої з метою отримання доходу або досягнення стратегічних цілей. Воно охоплює широкий спектр форм – від прямих іноземних інвестицій до портфельного капіталу, кредитування та інституційних інвестицій.

На цьому етапі важливо з'ясувати, як класифікуються інвестиції залежно від джерел, напрямків та способів реалізації, а також які фактори визначають активність країн у міжнародному інвестиційному процесі. Аналіз загальнотеоретичних підходів до класифікації інвестицій дозволить чітко окреслити методологічне підґрунтя для подальшого дослідження інвестиційної взаємодії України та Китаю[1].

Класифікація міжнародних інвестицій базується на кількох критеріях. Залежно від форми власності інвестора виділяють державні, приватні та змішані інвестиції. За формою здійснення – прямі (які забезпечують контроль над підприємством-об'єктом інвестування) та портфельні (спрямовані на придбання цінних паперів без участі в управлінні). За напрямком руху капіталу – інвестиції в реальний сектор економіки, фінансові інвестиції та інвестиції в інтелектуальну власність.

Також міжнародне інвестування розрізняють за географічним принципом: внутрішньорегіональні, міжрегіональні та глобальні потоки. Сучасні тенденції свідчать про зростання ролі транснаціональних корпорацій, які виступають основними провідниками прямих іноземних інвестицій, особливо в умовах зростаючої взаємозалежності національних економік.

На міжнародні інвестиційні потоки значно впливають фактори макроекономічної стабільності, правове середовище, наявність інвестиційних стимулів, рівень розвитку інфраструктури, інституційна спроможність та політичний клімат. У країнах, що розвиваються, іноземні інвестиції нерідко відіграють критично важливу роль для модернізації економіки та реалізації довгострокових стратегій розвитку.

Міжнародні інвестиції відіграють ключову роль у формуванні глобального економічного середовища. Їх зміст полягає не лише у переміщенні капіталу між країнами, а й у передачі технологій, управлінських практик, підвищенні конкурентоспроможності та інтеграції національних економік у світові виробничі ланцюги[2].

Залежно від характеру участі інвестора та рівня контролю над об'єктом інвестування, міжнародні інвестиції поділяються на прямі, портфельні та інші форми. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) передбачають встановлення довгострокового контролю або істотного впливу на підприємство в іншій країні, часто у вигляді створення спільних підприємств, дочірніх компаній або придбання частки статутного капіталу. Портфельні інвестиції, навпаки, не передбачають управлінського впливу, а являють собою вкладення у цінні папери з метою отримання доходу. До інших форм міжнародного інвестування

належать міжнародне кредитування, лізинг, інвестиції міжнародних фінансових інституцій, а також державні вкладення у вигляді допомоги чи державних програм розвитку.

Крім того, інвестиції класифікуються за низкою ознак, що дозволяє краще зрозуміти їх природу, цілі та механізми функціонування в межах міжнародного економічного співробітництва. Зокрема:

- за напрямом руху капіталу виділяють вихідні інвестиції (outward investments), коли капітал переміщується з національної економіки в іншу країну, та вхідні інвестиції (inward investments), які надходять із-за кордону до внутрішньої економіки. Такий поділ дозволяє визначити активність країни як експортера або імпортера капіталу;

- за джерелом походження інвестиції поділяють на державні (що здійснюються урядовими або міжурядовими структурами), приватні (ініційовані підприємствами або фізичними особами), а також змішані, що поєднують елементи державного та приватного фінансування. Цей критерій особливо важливий для аналізу ролі держави в регулюванні інвестиційної діяльності;

- за тривалістю вкладення інвестиції поділяються на короткострокові, що, як правило, охоплюють період до одного року й переважно стосуються портфельного капіталу або фінансових операцій, та довгострокові, які мають стратегічну спрямованість і є характерними для прямих іноземних інвестицій, інфраструктурних проєктів або створення підприємств з іноземною участю;

- за галузевою належністю інвестиції можуть спрямовуватись у промисловість, сферу послуг, сільське господарство, інформаційні технології, логістику, енергетику тощо. Така класифікація дає змогу ідентифікувати пріоритетні напрями для капіталовкладень і здійснювати аналіз секторів, що є найбільш привабливими для інвесторів.

Застосування зазначених класифікаційних підходів дозволяє глибше осмислити структуру міжнародного інвестування, оцінити потенціал і ризики окремих його видів, а також ефективніше формувати політику залучення іноземного капіталу відповідно до національних економічних інтересів. У

контексті інвестиційної взаємодії між Україною та Китаєм ці критерії є ключовими для аналізу як чинного стану співробітництва, так і можливих стратегічних векторів його розвитку.

Мотивація інвесторів до здійснення міжнародних інвестицій є багатофакторною та базується на поєднанні економічних, стратегічних і політичних міркувань. Ключовими чинниками, які спонукають інвесторів до капіталовкладень за межами національних кордонів, є:

- розширення ринків збуту - вихід на нові ринки дозволяє підприємствам збільшити обсяги продажів, покращити фінансові результати та знизити залежність від внутрішнього попиту. Зокрема, це актуально для компаній, які досягли насичення на національному ринку і шукають можливості для масштабування бізнесу за рахунок експансії;

- зниження виробничих витрат завдяки доступу до дешевших ресурсів - міжнародне інвестування дає змогу оптимізувати витрати на оплату праці, енергоносії, сировину або податкові зобов'язання шляхом перенесення виробництва до країн з більш сприятливими умовами. Це особливо актуально для трудомістких галузей промисловості;

- набуття нових знань і технологій - інвестори часто орієнтуються на доступ до інновацій, сучасних технологій та наукових розробок, що знаходяться у розпорядженні компаній або дослідницьких центрів в інших країнах. Такі інвестиції сприяють підвищенню конкурентоспроможності інвестора шляхом імплементації передових рішень у власні виробничі процеси;

- диверсифікація ризиків - розподіл інвестиційного портфеля між кількома країнами або регіонами зменшує загальний ризик для інвестора, дозволяючи уникнути втрат у разі несприятливих змін у політичному чи економічному середовищі однієї з країн. Міжнародна диверсифікація є одним із головних принципів управління інвестиційними ризиками;

- досягнення стратегічного або політичного впливу - в окремих випадках інвестиції здійснюються не лише з економічною метою, а й для зміцнення позицій компанії або держави в геополітичному просторі. Такі

капіталовкладення можуть слугувати засобом встановлення контролю над ключовими галузями, інфраструктурними об'єктами або ресурсами.

Отже, мотивація міжнародного інвестування виходить далеко за межі простої економічної доцільності й охоплює ширший спектр стратегічних завдань. Усвідомлення цих мотивацій є важливим як для країн-реципієнтів, зокрема України, у процесі формування сприятливого інвестиційного клімату, так і для потенційних інвесторів у виборі найбільш ефективних напрямів інвестиційної діяльності.

Загалом, міжнародне інвестування є одним із визначальних механізмів формування нової архітектури світового господарства. Саме тому вивчення його структурних характеристик та факторів активізації є надзвичайно важливим у контексті аналізу потенціалу інвестиційного співробітництва між Україною та Китаєм.

Виходячи з теоретичних основ міжнародного інвестування, доцільно звернути увагу на роль іноземних інвестицій у розвитку національних економік. Іноземні інвестиції відіграють ключову роль у формуванні економічного зростання, технологічному оновленні, створенні нових робочих місць та підвищенні конкурентоспроможності країн. Для України, яка перебуває на етапі активної економічної трансформації, залучення зовнішнього капіталу є надзвичайно важливим фактором стабілізації та розвитку.

З огляду на це, подальший аналіз зосереджено на вивченні економічної доцільності та потенційних переваг міжнародного інвестиційного співробітництва, зокрема з Китаєм – одним із найбільших світових інвесторів та стратегічним партнером. Розуміння цих аспектів дозволить визначити основні напрямки та механізми ефективного залучення іноземних інвестицій, що сприятимуть підвищенню економічної стабільності та інтеграції України у глобальну економіку.

При цьому важливо враховувати сучасні тенденції глобалізації, які значною мірою впливають на структуру та напрями міжнародних інвестиційних потоків. Зростання ролі країн, що розвиваються, таких як Китай, у світовій економіці відкриває нові можливості для двостороннього

інвестиційного співробітництва. Україна, маючи вигідне географічне розташування та значний економічний потенціал, може стати привабливим партнером для китайських інвесторів.

У наступних розділах буде здійснено детальний аналіз сучасного стану інвестиційних відносин між Україною та Китаєм, виявлено основні бар'єри та драйвери співпраці, а також розглянуто перспективні напрями розвитку інвестиційного партнерства в умовах глобалізації. Це дасть змогу сформулювати рекомендації щодо підвищення ефективності двостороннього інвестиційного співробітництва, що має важливе значення для економічного зростання та інтеграції України у світову економіку.

1.2. Теоретичні підходи до аналізу іноземних інвестицій в МЕН

З метою глибшого розуміння сутності та механізмів функціонування іноземних інвестицій у системі міжнародних економічних відносин доцільно звернутися до теоретичних концепцій, які пояснюють мотивацію, закономірності та наслідки транснаціонального руху капіталу. Теоретико-методологічне обґрунтування іноземного інвестування дає змогу структурувати наявні знання, визначити ключові фактори, що впливають на інвестиційну поведінку суб'єктів, а також окреслити перспективи економічного зростання країн-реципієнтів.

Упродовж XX–XXI століття було сформовано низку наукових підходів до аналізу міжнародного інвестування, кожен з яких висвітлює окремі аспекти цього складного явища — від неокласичних теорій капіталу до сучасних концепцій глобальних ланцюгів вартості, інституційної економіки та еkleктичної парадигми[3].

У межах цього підрозділу здійснено аналіз провідних наукових праць, присвячених теоретичному обґрунтуванню іноземних інвестицій у системі міжнародних економічних відносин. Розглянуто основні концепції, сформовані в межах різних економічних шкіл, окреслено еволюцію наукових поглядів на природу, роль і наслідки міжнародного інвестування. Особлива увага

приділяється порівнянню підходів авторів до мотивації інвесторів, визначенню факторів розміщення капіталу[4], а також оцінці ефективності інвестиційних потоків. Аналіз цих праць дозволяє сформувавши теоретико-методологічну базу для подальшого дослідження інвестиційного співробітництва України з Китаєм в умовах глобалізації.

З метою глибшого висвітлення теоретико-методологічних підходів до дослідження іноземних інвестицій у міжнародних економічних відносинах було проведено систематичний огляд провідних наукових праць у цій сфері.

Передусім, слід відзначити теорію eclectic paradigm (OLI-модель) Джона Даннінга, яка залишається панівною в сучасних дослідженнях прямого іноземного інвестування[5]. Цей підхід пояснює виникнення та потенціал ПІІ через три взаємопов'язані фактори: Ownership (власницькі переваги), Location (регіональні переваги), Internalization (внутрішня організація діяльності). Пізніші праці, такі як, розширили модель, акцентуючи увагу на динаміці інституційних чинників.

Класичні роботи Стефена Хаймера стали основою для подальшого розвитку внутрішньої теорії мультинаціональних корпорацій, що дозволило уточнити відмінності між прямими інвестиціями та портфелем. Теорія internalization, тісно пов'язана з роботами Рональда Коаза, пояснює, чому компанії обирають створення власних виробничих структур за кордоном замість продажу прав.

Щодо ролі інвестицій для України, варто виділити роботи Недиляка й Грищенка, які аналізують вплив ПІІ на відновлення після війни, підкреслюючи значення інвестування у стійкість та інфраструктуру. Аналіз китайських ПІІ в Україну здійснено Лілією Українець [16] і Наталією Горін, які виявили значну мотивацію китайських інвесторів через доступ до європейських ринків та відкриття інституцій, хоча наголошують на потребі боротьби з корупцією.

Таким чином, науковий корпус досліджень містить як загальносвітові теоретичні моделі, так і кейси, релевантні для українсько-китайської співпраці. Підсумовуючи, відзначимо, що застосування теорій OLI, internalization та сучасних емпіричних досліджень щодо ПІІ в Україні створює міцну

методологічну основу для аналізу інвестиційних перспектив між Україною й Китаєм.

У сучасних умовах глобалізації питання міжнародного інвестування набуває особливої актуальності. У фаховій літературі аналізуються як загальні тенденції у сфері прямих іноземних інвестицій (ПІІ), так і особливості їх впливу на розвиток національних економік. Дослідники відзначають, що світовий ринок ПІІ зазнає трансформації: спостерігається зміщення потоків інвестицій у бік країн, що розвиваються, зростає значення цифровізації, регіоналізації та стійкості ланцюгів постачання. Усе це змінює традиційні підходи до аналізу міжнародного руху капіталів.

Окрему увагу приділено ролі іноземних інвестицій у забезпеченні сталого розвитку. Доведено, що ПІІ не лише забезпечують приплив фінансових ресурсів, а й сприяють модернізації виробничих потужностей, впровадженню екологічно безпечних технологій, розвитку інфраструктури та підвищенню стандартів корпоративного управління. Особливо перспективними є інвестиції в енергетику, «зелені» технології, транспорт і логістику, які дозволяють збалансувати економічне зростання та екологічну безпеку.

У контексті України науковці акцентують на структурних особливостях надходження ПІІ, зокрема переважанні інвестицій у промисловість, аграрний сектор і видобувну галузь. Водночас проблемами залишаються адміністративні бар'єри, нестабільне правове середовище та високі ризики, пов'язані з безпековою ситуацією. Низка досліджень вказує на те, що позитивний ефект ПІІ на ВВП України є відчутним, однак значною мірою залежить від рівня інфляції, інституційної ефективності та політичної стабільності.

Стратегічні документи державного рівня, зокрема Національна стратегія залучення ПІІ в Україну, визначають пріоритетні напрями інвестування, серед яких – енергетика, ІТ, виробництво та інфраструктура. Також визначено ключові інструменти покращення інвестиційного клімату: посилення захисту інвесторів, спрощення регуляцій, розвиток публічно-приватного партнерства.

В умовах повоєнної відбудови України іноземні інвестиції розглядаються як критично важливий ресурс для економічного відновлення. Моделювання

їхнього впливу свідчить про потенційно високу ефективність вкладень у реконструкцію інфраструктури, розвиток енергетики та житлового фонду. Водночас науковці звертають увагу на необхідність адаптації підходів до залучення ПІІ відповідно до нових глобальних викликів: пандемій, енергетичних криз, геополітичних загроз[8].

З урахуванням наведених джерел слід зазначити, що іноземні інвестиції розглядаються як важливий чинник розвитку національної економіки в умовах глобальної конкуренції. Так, у роботі Бондаренка, Павленка та Несвітайла (2017)[14] підкреслюється, що залучення зовнішнього капіталу сприяє підвищенню конкурентоспроможності держави, модернізації виробничих процесів і інтеграції у світові економічні потоки. Автори наголошують на необхідності створення сприятливих умов для іноземних інвесторів, що включає стабільне законодавче середовище та активну державну політику.

Окрему увагу в сучасних дослідженнях приділяють ініціативі Китаю «Один пояс, один шлях», яка відкриває нові перспективи для міжнародного інвестиційного співробітництва. Стрижак [15](2019) виділяє п'ять ключових ланок цієї ініціативи, що охоплюють розвиток транспортної інфраструктури, торгівлю, фінансову взаємодію, культурний обмін і політичне партнерство, підкреслюючи її значення для посилення глобальної ролі Китаю.

У цьому контексті дослідження Українці Л. [16](2019) акцентує увагу на «Поясі і шляху» як базисі економічної експансії Китаю, що формує сприятливі умови для залучення китайських інвестицій у країни-партнери, зокрема Україну. Автор наголошує, що ця ініціатива сприяє не лише розвитку інфраструктури, а й активізації торговельно-економічних зв'язків, що є стратегічно важливим для України в умовах глобалізації.

Особливо важливо враховувати, що активізація співпраці між Україною та Китаєм у рамках масштабної інфраструктурної ініціативи «Пояс і шлях» створює унікальні можливості для залучення значних обсягів іноземного капіталу, модернізації транспортної та логістичної інфраструктури, а також розвитку новітніх технологічних секторів економіки України. Ця ініціатива сприяє посиленню транзитного потенціалу України, відкриває нові ринки збуту

та сприяє диверсифікації економічних зв'язків, що є важливим фактором для забезпечення стійкого економічного зростання в умовах глобальної конкуренції.

Водночас для максимально ефективного використання таких можливостей необхідна не лише активізація двосторонніх контактів, а й комплексне удосконалення національної політики щодо залучення іноземних інвестицій. Це включає реформування правової бази, що регулює інвестиційну діяльність, створення сприятливого інвестиційного клімату, забезпечення прозорості та захисту прав інвесторів. Не менш важливим є посилення інституційної спроможності державних органів, що відповідають за реалізацію інвестиційних проектів, та підвищення їхньої координації на національному та регіональному рівнях.

Крім економічних аспектів, дослідження також підкреслюють необхідність врахування політичних і культурних чинників, які відіграють ключову роль у формуванні міжнародних інвестиційних відносин. Взаєморозуміння, довіра та партнерство між країнами створюють основу для довгострокового і стабільного співробітництва, що виходить за межі простого фінансового обміну. Зокрема, ефективне інвестиційне співробітництво між Україною і Китаєм потребує врахування особливостей культурних традицій, комунікаційних стилів та політичних пріоритетів, що сприятиме мінімізації ризиків і конфліктів[17].

Таким чином, лише інтегрований, багатовимірний підхід до аналізу та реалізації інвестиційних проектів дозволить сформувати надійну платформу для сталих і взаємовигідних інвестиційних відносин між Україною та Китаєм. Це не тільки сприятиме прискоренню економічного розвитку України, а й посилить її позиції на світовій економічній арені, забезпечить довгострокову конкурентоспроможність та інтеграцію у глобальні ланцюги доданої вартості.

Отже, беручи до уваги як теоретичні напрацювання, так і сучасні тенденції розвитку міжнародних інвестицій, подальше дослідження перспектив інвестиційного співробітництва між Україною та Китаєм [18]набуває особливої актуальності. В умовах стрімких трансформацій світової економіки й

посилення глобалізаційних процесів це дослідження має значний потенціал для формування науково обґрунтованих рекомендацій і практичних стратегій, які можуть бути впроваджені для розвитку двосторонніх відносин та підтримки економічного зростання України.

Таким чином, аналіз наукових джерел демонструє складність і багатогранність міжнародного інвестування як явища, що поєднує фінансові, економічні, соціальні та політичні аспекти. Це створює теоретичне підґрунтя для глибшого дослідження інвестиційної взаємодії України з Китаєм у контексті глобалізації.

1.3. Глобалізаційні тенденції у сфері інвестицій та їх вплив на країни, що розвиваються

У сучасних умовах стрімкого розвитку світової економіки глобалізація стає одним із ключових чинників трансформації інвестиційних процесів. Глобалізаційні тенденції суттєво впливають на динаміку міжнародних капіталовкладень, розширюючи можливості для країн як з розвинутою, так і з формуючою економікою. Особливо актуальним є вивчення впливу цих процесів на країни, що розвиваються, адже саме вони відчують найбільші виклики та можливості у залученні іноземних інвестицій.

Значна частина глобальних інвестиційних потоків спрямовується саме в країни з економіками, що розвиваються, де іноземні інвестиції можуть стати рушієм структурних змін, технологічного оновлення та зростання конкурентоспроможності. Водночас ці країни стикаються з низкою ризиків і перешкод, пов'язаних із політичною нестабільністю, недосконалістю інституційної бази та нерозвиненістю ринків капіталу.

Цей підрозділ присвячено аналізу сучасних глобалізаційних трендів у сфері інвестицій, а також оцінці їхнього впливу на економічний розвиток і інвестиційний клімат країн із перехідною економікою. Вивчення цих аспектів є важливим для розуміння механізмів інтеграції національних економік у світовий інвестиційний простір, а також для розробки ефективних стратегій

залучення іноземного капіталу, що сприятимуть сталому розвитку країн, які розвиваються.

Для подальшого розгляду важливо звернутися до теоретичних основ, які пояснюють сутність та механізми впливу глобалізаційних процесів на міжнародні інвестиції. У науковій літературі виділяють кілька ключових концепцій, що розкривають взаємозв'язок між глобалізацією і інвестиційною діяльністю. Зокрема, теорії міжнародної економічної інтеграції описують, як зростання взаємозалежності між країнами створює сприятливі умови для руху капіталу через кордони. Водночас концепції транснаціональних корпорацій підкреслюють роль глобальних компаній у формуванні світових інвестиційних потоків і впливі на економіки країн, що розвиваються.

Також важливе місце займають теорії ризику та інституційного середовища, які акцентують увагу на факторах, що можуть стримувати або стимулювати приплив іноземних інвестицій до країн із перехідною економікою. Аналіз цих теоретичних підходів [20] дозволяє комплексно оцінити, яким чином глобалізація трансформує традиційні форми і напрямки інвестування, а також визначити ключові чинники, що впливають на інвестиційну привабливість національних економік у сучасних умовах.

У теоретичному вимірі глобалізаційні процеси у сфері інвестицій розглядаються через низку економічних концепцій і підходів, які пояснюють як механізми руху капіталу, так і наслідки його перерозподілу між країнами з різним рівнем розвитку. Одним із фундаментальних підходів є світосистемна теорія І. Валлерстайна [21], згідно з якою міжнародні інвестиції виступають засобом економічного домінування країн-ядра над країнами периферії та напівпериферії. У межах цієї парадигми іноземні інвестиції не лише забезпечують контроль над ресурсами та ринками в менш розвинених країнах, а й сприяють закріпленню їх залежного положення у світовій економіці.

Альтернативну динамічну картину глобальних інвестиційних потоків пропонує концепція «летючих гусей» [24], що походить із досвіду економічного розвитку країн Східної Азії. Вона описує етапність переносу капіталу та виробництва від більш розвинених до менш розвинених країн у міру

вичерпання конкурентних переваг перших. Це дозволяє країнам із перехідною економікою поступово інтегруватися в глобальні виробничі ланцюги, розвивати власну промислову базу та підвищувати рівень зайнятості.

Окрему групу теоретичних підходів становлять інституціональні теорії, які підкреслюють визначальну роль якісних інститутів у формуванні привабливого інвестиційного клімату. Так, високий рівень захисту прав інвесторів, стабільна макроекономічна та податкова політика, наявність ефективної судової системи, участь у міжнародних угодах про захист інвестицій та членство в глобальних економічних організаціях (СОТ, ОЕСР тощо) істотно підвищують довіру іноземних інвесторів і стимулюють приплив прямих інвестицій.

Крім того, в умовах зростаючої глобальної конкуренції країни, що розвиваються, все частіше застосовують активну політику інвестиційного залучення — запроваджують податкові пільги, створюють вільні економічні зони, спрощують адміністративні процедури для іноземних компаній. У результаті формується нова географія інвестицій, де традиційні потоки між Північчю та Півднем доповнюються горизонтальними потоками між країнами, що розвиваються (South–South investments).

Таким чином, поєднання світосистемного, динамічного та інституціонального підходів дає змогу комплексно оцінити місце країн із перехідною економікою в глобальній інвестиційній системі. Це, у свою чергу, дозволяє краще зрозуміти механізми впливу глобалізаційних змін на економічну динаміку таких країн, зокрема в частині формування інвестиційної політики, залучення капіталу та інтеграції у світову економіку.

РОЗДІЛ 2

ПОТОЧНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КНР

2.1. Аналіз міжнародної інвестиційної позиції КНР та України

У сучасних умовах глобальної трансформації міжнародної економіки важливого значення набуває вивчення реального стану інвестиційної взаємодії між окремими країнами. Зокрема, аналіз інвестиційного співробітництва між Україною та Китайською Народною Республікою є надзвичайно актуальним, враховуючи зростаючу роль Китаю як одного з провідних глобальних інвесторів та стратегічного економічного партнера для України[25].

У цьому розділі розглядаються міжнародна інвестиційна позиція Китайської Народної Республіки та України як індикаторів рівня їх інтеграції у глобальну фінансову систему. Міжнародна інвестиційна позиція (МІП) країни відображає накопичений результат усіх попередніх потоків капіталу та визначає, чи є держава нетто-кредитором чи нетто-боржником по відношенню до зовнішнього світу. Зростаюча значущість трансграничних інвестицій в умовах глобалізації зумовлює необхідність детального вивчення МІП як важливого елементу макроекономічного аналізу. У цьому контексті порівняння КНР — як одного з найбільших світових кредиторів — та України, яка має обмежені інвестиційні можливості і залежить від зовнішнього фінансування, дозволяє простежити ключові структурні відмінності, динаміку зовнішніх активів і зобов'язань, а також виявити чинники, що формують їхні інвестиційні стратегії [26]. Аналіз МІП дає змогу оцінити фінансову стійкість держав, ступінь їхньої залежності від зовнішнього капіталу, а також потенційні ризики у сфері платіжного балансу, що є критично важливим у контексті прийняття рішень щодо державної політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності[27].

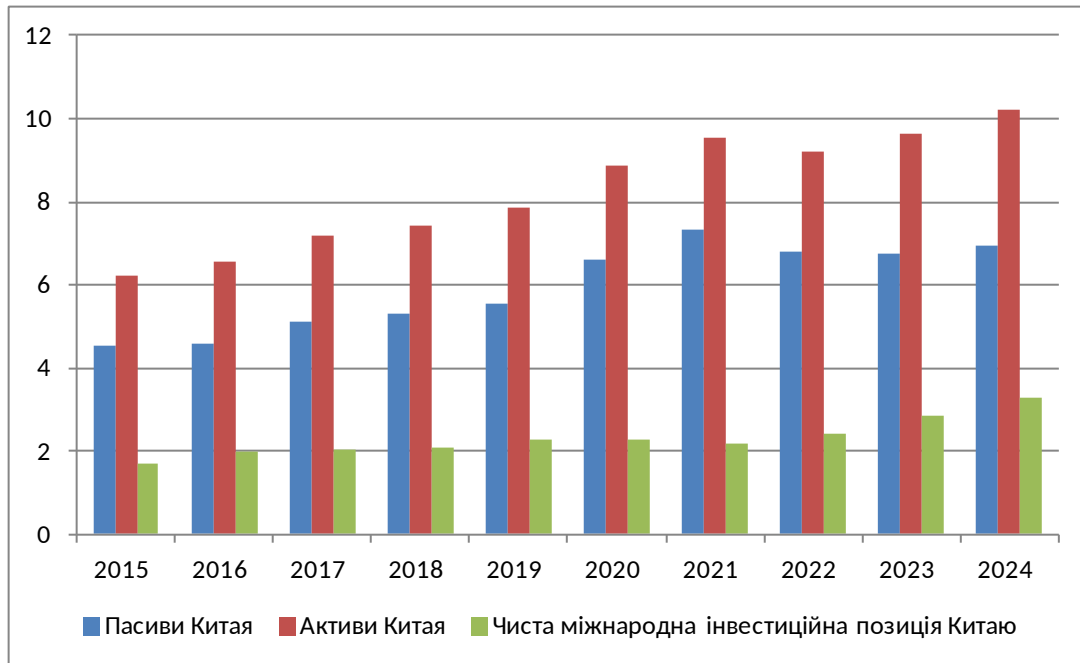

Рис.2.1. Динаміка міжнародної інвестиційної позиції Китаю 2015-2024 рр.
(трлн. дол США)
Джерело:[33-35]

Аналіз динаміки міжнародної інвестиційної позиції Китайської Народної Республіки у 2015–2024 роках свідчить про стабільне зростання як зовнішніх активів, так і зобов'язань країни, що дозволило КНР утримувати стійке позитивне сальдо — тобто залишатися нетто-кредитором щодо решти світу. При цьому активи Китаю систематично перевищували пасиви, що й забезпечувало зростання чистої міжнародної інвестиційної позиції.

У 2015 році обсяг зовнішніх активів Китаю становив 6,22 трлн дол. США, тоді як обсяг зобов'язань (пасивів) — 4,52 трлн дол. США, що сформувало позитивну чисту міжнародну інвестиційну позицію на рівні 1,70 трлн дол. США. Упродовж наступних років активи та пасиви зростали, але активи демонстрували вищі темпи приросту. Так, у 2016 році активи зросли до 6,58

трлн дол. США, а пасиви — до 4,59 трлн дол. США, що сприяло зростанню чистої позиції до 1,98 трлн дол. США.

У 2017–2019 роках активи збільшилися з 7,19 до 7,85 трлн дол. США, тоді як зобов'язання — з 5,13 до 5,55 трлн дол. США, що забезпечило поступове зростання чистої позиції до 2,30 трлн дол. США у 2019 році.

У 2020 році активи досягли 8,88 трлн дол. США, тоді як пасиви становили 6,59 трлн дол. США. Попри зростання обох показників, чиста позиція зменшилась до 2,29 трлн дол. США, а в 2021 році — до 2,19 трлн дол. США через випереджальне зростання пасивів (до 7,34 трлн дол. США) порівняно з активами (до 9,52 трлн дол. США).

У 2022–2024 роках КНР продовжила нарощувати активи — з 9,22 трлн дол. США у 2022 році до 10,22 трлн дол. США у 2024 році. Натомість зобов'язання зросли помірніше — з 6,79 до 6,92 трлн дол. США. Це зумовило значне зростання чистої міжнародної інвестиційної позиції з 2,42 трлн дол. США у 2022 році до 3,30 трлн дол. США у 2024 році[33-35].

Загалом, упродовж десятиліття КНР зберігала стабільну позицію нетто-кредитора у глобальній економіці. Зростання чистої міжнародної інвестиційної позиції свідчить про посилення фінансової автономії країни, ефективне управління зовнішніми активами та зростання її впливу на світових фінансових ринках.

Таким чином, за аналізований період Китай не лише зберіг статус одного з провідних світових кредиторів, але й посилив свої позиції на глобальному фінансовому ринку. Зростання чистої міжнародної інвестиційної позиції КНР є свідченням її фінансової стійкості, активної участі у світових інвестиційних процесах та ефективного управління міжнародними активами.

Одним із ключових індикаторів фінансової взаємодії країни з міжнародним середовищем є чиста міжнародна інвестиційна позиція, яка відображає різницю між зовнішніми фінансовими активами та зобов'язаннями. Позитивне значення цього показника свідчить про статус країни як нетто-кредитора, тоді як від'ємне — про її роль як нетто-боржника. Для країн з трансформаційною економікою, таких як Україна, аналіз міжнародної

інвестиційної позиції є особливо важливим, оскільки дозволяє оцінити рівень економічної відкритості, залежності від зовнішніх джерел фінансування, а також динаміку інтеграції у глобальні фінансові ринки. У цьому контексті розгляд змін МПІ України у динаміці дає змогу виявити структурні особливості зовнішніх фінансових потоків та оцінити ефективність реалізованої економічної політики.

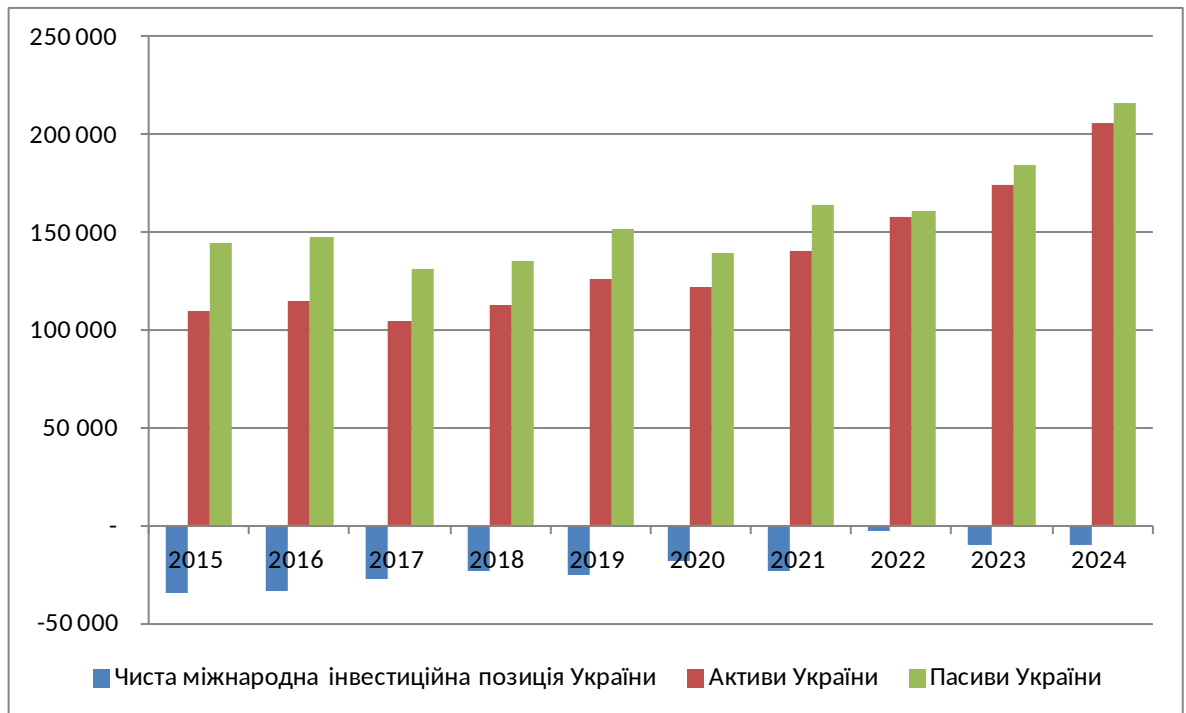

Рис.2.2. Динаміка міжнародної інвестиційної позиції України 2015-2024 рр. (млн. євро)

Джерело:[33-35]

Аналіз динаміки міжнародної інвестиційної позиції України у 2015–2024 роках (у млрд євро) свідчить про поступове скорочення негативного сальдо, хоча країна впродовж усього періоду залишалася нетто-боржником у взаєминах із зовнішнім світом. Протягом аналізованих років активи України зростали швидше, ніж зобов'язання, що сприяло покращенню чистої міжнародної інвестиційної позиції.

У 2015 році чиста міжнародна інвестиційна позиція України становила – 34,8 млрд євро. Це означає, що зобов'язання перед нерезидентами (144,7 млрд євро) значно перевищували зовнішні активи країни (109,9 млрд євро). У

наступні роки показник мав загалом позитивну динаміку, хоча із певними коливаннями. У 2016 році негативне сальдо зменшилось до $-33,4$ млрд євро, а в 2017 році — ще більше, до $-27,0$ млрд євро.

У 2018 році відбулося подальше скорочення дефіциту позиції до $-23,1$ млрд євро за рахунок зростання активів до $112,4$ млрд євро при дещо вищих пасивах — $135,5$ млрд євро. У 2019 році, незважаючи на подальше зростання активів до $126,3$ млрд євро, зобов'язання також суттєво зросли (до $151,1$ млрд євро), що призвело до часткового збільшення негативного сальдо — $-24,9$ млрд євро.

У 2020 році Україна продемонструвала покращення показника до $-17,8$ млрд євро, завдяки скороченню пасивів до $139,7$ млрд євро і відносно стабільному рівню активів ($121,9$ млрд євро). Проте вже у 2021 році зобов'язання зросли до $163,5$ млрд євро, що призвело до збільшення негативної позиції до $-23,1$ млрд євро, незважаючи на зростання активів до $140,3$ млрд євро[33-35].

У 2022 році відбулося значне скорочення негативного сальдо до $-2,6$ млрд євро, що можна вважати рекордно низьким дефіцитом за аналізований період. Це стало можливим завдяки активному зростанню активів до $157,9$ млрд євро при незначному збільшенні пасивів до $160,5$ млрд євро. Проте у 2023 році спостерігається нове зростання дефіциту до $-10,3$ млрд євро, а у 2024 році — незначне покращення до $-9,9$ млрд євро, попри те, що активи досягли $206,2$ млрд євро, а пасиви — $216,0$ млрд євро.

Загалом, за період 2015–2024 років Україна продемонструвала позитивну тенденцію до скорочення дефіциту чистої міжнародної інвестиційної позиції — з $-34,8$ млрд євро у 2015 році до $-9,9$ млрд євро у 2024 році. Це свідчить про поступове зміцнення зовнішньоекономічної стійкості країни, підвищення здатності накопичувати зовнішні активи та обмежене зростання нових зобов'язань. Водночас Україна продовжує залишатися країною-боржником, що вимагає обережної політики управління зовнішнім фінансуванням і стимулювання залучення прямих іноземних інвестицій.

2.2. Інвестиційна співпраця Китаю та України

Ефективність інвестиційної взаємодії між Україною та Китаєм значною мірою залежить від галузевого спрямування співпраці. Китайські інвестиції не є однорідними – вони зосереджуються у секторах, які мають стратегічне значення як для економіки КНР, так і для національного розвитку України. У контексті сучасних глобалізаційних процесів, які стимулюють переміщення капіталу до сировинно-ресурсно орієнтованих та інфраструктурно значущих секторів, особливу увагу заслуговують такі напрями, як транспортна та логістична інфраструктура, ефективне використання енергетичних ресурсів і розвиток сільськогосподарських комплексів.

У межах цього підрозділу буде здійснено аналітичну оцінку інвестиційної активності Китаю в Україні в цих галузях. Аналіз охоплюватиме обсяги вкладень, характер реалізованих проектів, форми й моделі співпраці (наприклад, державно-приватні партнерства або прямі іноземні інвестиції), а також ключові економічні ефекти. Окрему увагу буде приділено ризикам і викликам, таким як регуляторні бар'єри, політичні обставини та обмеження у сфері екології та місцевого законодавства.

Такий галузевий аналіз дозволить виявити ключові тенденції в інвестиційному співробітництві України і Китаю, визначити об'єктивні переваги та слабкі місця в кожній сфері, а також сформулювати практичні рекомендації для поглиблення співпраці в найбільш перспективних напрямках.

Аналізуючи дані про прямі інвестиції з України в Китай (інструменти участі в капіталі) за період 2015–2021 років у млн доларів США, можна відзначити наступне.

У 2015 році обсяг прямих інвестицій становив близько 1,3 млн дол. США, що свідчить про помірну інвестиційну активність між Україною та Китаєм у цій сфері. У 2016 році спостерігається пікове значення інвестицій — 1,5 млн дол.

США, що вказує на посилення інвестиційних потоків та потенційне розширення співпраці у галузі капітальних вкладень.

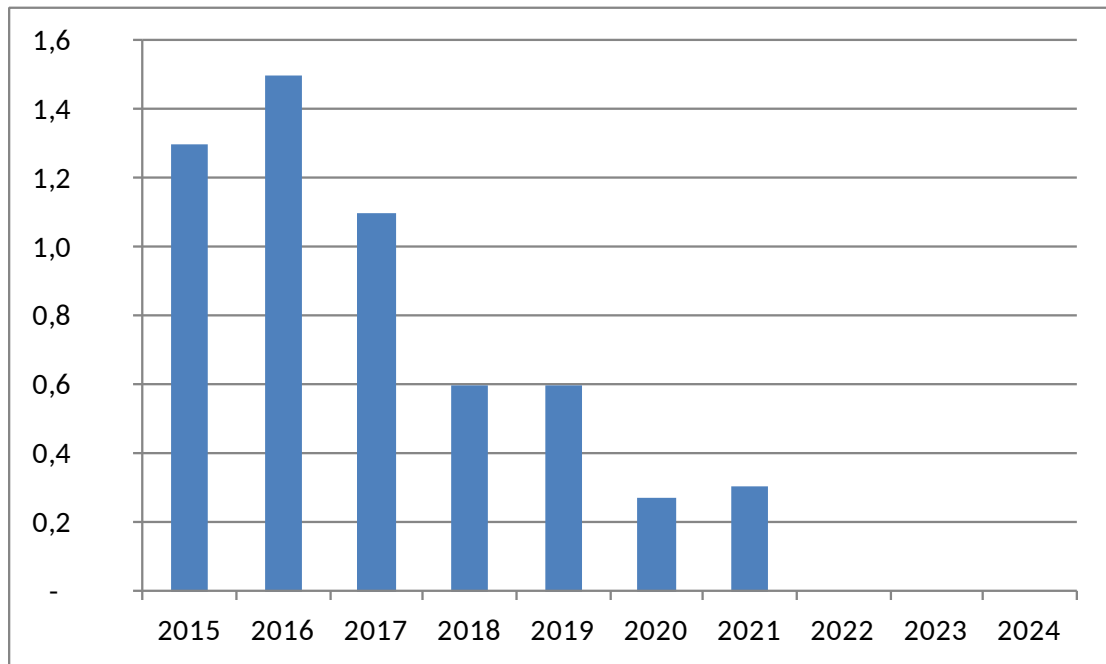

Рис. 2.3. Прямі інвестиції з України до Китаю. (млн. дол. США)

Джерело:[33-35]

Проте, починаючи з 2017 року, обсяги прямих інвестицій значно знизилися: до 1,1 млн дол. США, а далі — до 0,6 млн дол. у 2018 та 2019 роках. Така тенденція свідчить про уповільнення інвестиційної активності, можливо через економічні, політичні чи регуляторні фактори, які обмежували надходження капіталу.

У 2020 та 2021 роках обсяги інвестицій залишалися низькими — по 0,3 млн дол. США, що підкреслює подальше зменшення інвестиційної активності з боку України у Китай у сфері участі в капіталі.

Відсутність даних за останні три роки не дозволяє повністю оцінити поточний стан та перспективи інвестиційного співробітництва. Проте наявна динаміка свідчить про те, що за аналізований період прямі інвестиції України в Китай за інструментами участі в капіталі були досить обмеженими і з тенденцією до скорочення.

Для покращення інвестиційних потоків необхідно враховувати зовнішні та внутрішні економічні умови, а також розвивати сприятливий інвестиційний

клімат, який стимулюватиме капітальні вкладення у стратегічно важливі сектори економіки.

Дані за 2022 рік і надалі не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про офіційну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації.

Аналізуючи таблицю А.1. «Прямі інвестиції в Україну: залишки за країнами світу в розрізі видів економічної діяльності» за період 2015–2024 років у млн дол. США, можна виокремити такі основні тенденції. Загальний обсяг прямих інвестицій коливається в межах від 15,2 млн дол. США у 2016 році до максимального показника 109,2 млн дол. США у 2021 році. Спостерігається значне зростання інвестицій у 2019 році (60,8 млн дол. США) та особливо в 2021 році. Після 2021 року загальний обсяг інвестицій знижується до 51,6 млн дол. США у 2022 та 35,9 млн дол. США у 2023 році, з незначним відновленням у 2024 (47,0 млн дол. США).

За видами економічної діяльності помітні різні тренди. У сільському, лісовому та рибному господарстві спостерігається поступове зниження інвестицій — з 6,8 млн дол. США у 2015 до 1,8 млн дол. США у 2024, що свідчить про зниження інвестиційної активності у цьому секторі. Промисловість займає найбільший внесок у структуру інвестицій, з різким зростанням у 2019 (25,1 млн дол. США) і 2021 роках (79,7 млн дол. США), з подальшим частковим зниженням. Добувна промисловість і розроблення кар'єрів демонструють зростання в 2019–2021 роках (7,1 млн дол. США у 2019, 13,6 млн дол. США у 2021), а потім поступове зниження до 7,3 млн дол. США у 2024 році. Переробна промисловість відзначається стабільно високим рівнем інвестицій з піком у 2021 (63,1 млн дол. США), після чого інвестиції знижуються[33-35].

Сектор постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря характеризується значними коливаннями: зростанням інвестицій до 9 млн дол. США у 2019 та 63,1 млн дол. США у 2021, а потім зниженням у 2022 і наступних роках. Дані за водопостачанням, каналізацією та поводженням з відходами часто не оприлюднюються (позначені зірочкою), що ускладнює

повний аналіз цього напрямку. Обсяги інвестицій у будівництво залишаються невеликими — у межах від 0 до 1,9 млн дол. США. Сфера оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів демонструє коливання інвестицій, з максимумом у 2019 році (1,9 млн дол. США), падінням до 0,0 у 2023 та значним зростанням до 12,8 млн дол. США у 2024.

Інвестиції у транспорт, складське господарство та поштову діяльність є помірними, проте знижується з 2,0 млн дол. США у 2015 до 0,4 млн дол. США у 2023. Дані щодо інформації та телекомунікацій, фінансової та страхової діяльності, операцій з нерухомим майном є нерегулярними та невеликими або взагалі не оприлюднюються. Професійна, наукова та технічна діяльність, а також охорона здоров'я й соціальна допомога отримують незначні або відсутні інвестиції.

Підсумовуючи, прямі інвестиції в Україну зосереджені переважно в промисловому секторі, зокрема у добувній і переробній промисловості, а також у енергетиці. Водночас інвестиції у сільське господарство та інші галузі знижуються. Загальний обсяг інвестицій досяг піку у 2021 році, але в подальші роки знизився. Така нерівномірність інвестицій може відображати вплив економічних, політичних та регуляторних факторів, а також обмеження, пов'язані з конфіденційністю статистичної інформації. За потреби, можу допомогти з детальнішим аналізом окремих секторів або порівнянням даних за різні роки.

2.3. Регресійний аналіз впливу ПІІ з Китаю на ВВП України

У XXI столітті економічне співробітництво між Україною та Китайською Народною Республікою набуло стратегічного значення, зокрема в контексті залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Китай, як один із провідних інвесторів на глобальному рівні, дедалі активніше розширює присутність у країнах Центрально-Східної Європи, включаючи Україну. Залучення капіталу з КНР супроводжується не лише фінансовими потоками, а й трансфером

технологій, модернізацією інфраструктури та активізацією двосторонньої торгівлі. Водночас залишається відкритим питання, наскільки інвестиції з Китаю дійсно сприяють економічному зростанню України.

Для обґрунтованої оцінки економічного ефекту китайських ПІІ доцільно застосовувати інструментарій економетричного аналізу. Регресійне моделювання, зокрема, дає змогу визначити наявність і характер зв'язку між обсягами інвестицій з Китаю та валовим внутрішнім продуктом України, виявити силу впливу, часові лаги та можливі нелінійності у взаємозв'язку.

Метою даного розділу є кількісне оцінювання впливу прямих іноземних інвестицій з Китайської Народної Республіки на ВВП України шляхом побудови регресійної моделі на основі відповідних статистичних даних. Результати аналізу дозволять сформулювати обґрунтовані висновки щодо ефективності співпраці з Китаєм у сфері інвестицій та надати рекомендації для подальшої державної політики щодо оптимізації структури залучення іноземного капіталу.

Таблиця 2.1.

Статистичні дані для регресії (млн. дол. США)

	ВВП України..	ПІІ з Китаю до України	ПІІ з України до Китаю
2015	90615	16,7	1,3
2016	93270	15,2	1,5
2017	112154	17,2	1,1
2018	130832	16,0	0,6
2019	153781	60,8	0,6
2020	155582	50,7	0,3
2021	199770	109,2	0,3
2022	161990	51,6	0,3
2023	178760	35,9	0,4
2024	184546	47,0	0,4

Джерело:[33-35]

Рівняння регресії виглядає таким чином:

$$\text{gdp\_ukr} = \text{const} + x1 * \text{fdifromchinatoua} + x2 * \text{fdifromukrainetochina} \quad (2.1)$$

У даному дослідженні була побудована лінійна регресійна модель для аналізу впливу двох ключових факторів — прямих іноземних інвестицій з Китаю до України (fdifromchinatoua) та інвестицій з України до Китаю ($\text{fdifromukrainetochina}$) — на рівень валового внутрішнього продукту України (gdp_ukr). Модель має такий вигляд:

$$\text{gdp\_ukr} = 166716.6 + 443.84 \cdot \text{fdifromchinatoua} - 57707.35 \cdot \text{fdifromukrainetochina} \quad (2.2)$$

Аналіз результатів моделі показав, що коефіцієнт при змінній fdifromchinatoua становить 443.84, що свідчить про позитивний вплив прямих іноземних інвестицій з Китаю на ВВП України. Іншими словами, зі збільшенням обсягу інвестицій з Китаю на одну умовну одиницю, ВВП України в середньому зростає на 443.84 одиниці. Проте p -значення для цього коефіцієнта дорівнює 0.075, що дещо перевищує загальноприйнятий 5% рівень значущості. Водночас, на рівні 10% цей коефіцієнт можна вважати гранично значущим, що дозволяє припустити існування потенційного позитивного ефекту китайських інвестицій на економічне зростання України. Такий результат також може бути зумовлений обмеженим обсягом вибірки (лише 10 спостережень), або специфікою структури китайських інвестицій, які, наприклад, спрямовані на галузі з відкладеним економічним ефектом (будівництво, інфраструктура, технології тощо).

Зовсім іншу картину спостерігаємо щодо впливу інвестицій з України до Китаю. Коефіцієнт при змінній $\text{fdifromukrainetochina}$ становить -57707.35 і є статистично значущим (p -значення = 0.004). Це свідчить про наявність сильного негативного зв'язку між інвестиційним відтоком з України до Китаю та рівнем ВВП. Такий результат може бути інтерпретований як свідчення того, що інвестиції за кордон зменшують внутрішню економічну активність, виводячи капітал, який міг би бути використаний на національному ринку. Інша можлива причина — капіталовтеча, яка супроводжується скороченням інвестицій у вітчизняне виробництво, зайнятість і внутрішній попит. Цей фактор може суттєво знижувати темпи економічного зростання. Водночас,

необхідно зазначити, що для остаточних висновків доцільно провести додаткові перевірки, зокрема на наявність мультиколінеарності, автокореляції залишків та викидів у даних.

Константа моделі становить 166716.6, що є умовним базовим рівнем ВВП України за відсутності впливу досліджуваних факторів. Цей показник є статистично значущим ($p < 0.001$) і показує, що навіть без зовнішніх інвестицій економіка України має певний рівень внутрішньої активності.

Загальні статистичні показники моделі також свідчать про її високу якість: коефіцієнт детермінації R^2 дорівнює 0.8961, тобто майже 90% варіації рівня ВВП пояснюється варіаціями двох незалежних змінних. Скоригований R^2 дорівнює 0.8664, що враховує кількість змінних у моделі. Значення F-статистики становить 30.18, а відповідне p-значення (0.0004) вказує на загальну статистичну значущість моделі. Середньоквадратична похибка (Root MSE) становить 13935, що є прийнятним значенням для подібного типу аналізу, хоча й може бути поліпшено за рахунок збільшення обсягу вибірки.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що модель демонструє наявність важливих економічних взаємозв'язків між прямими інвестиціями та рівнем ВВП України. Позитивний, хоча й не повністю достовірний вплив китайських інвестицій потребує подальших досліджень із використанням ширшого набору даних. Водночас, негативний ефект від інвестицій з України до Китаю є чітким і статистично значущим, що може свідчити про потребу в перегляді підходів до регулювання зовнішніх капітальних потоків та стимулювання внутрішнього інвестування.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ПОГЛИБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА КНР

Для України, розташованої на перетині ключових транзитних шляхів між Європою та Азією, «Пояс і шлях» відкриває унікальні можливості для зміцнення позицій у глобальних ланцюгах вартості, розвитку транспортно-логістичного потенціалу і залучення значних китайських інвестицій. Програма дозволяє Україні посилити роль транзитної країни, використовуючи вигідне географічне положення для організації перевезень товарів з Китаю в Європу та навпаки. Зокрема, Україна має перспективи стати важливим логістичним хабом на «Східноєвропейському транспортному коридорі», що інтегрує залізничні, автомобільні та морські шляхи[29].

Одним із яскравих прикладів реалізації потенціалу BRI є проекти з модернізації транспортної інфраструктури, в яких беруть участь китайські компанії та інвестиції. Зокрема, у 2021 році було підписано угоду про співпрацю між Українською залізницею та китайською корпорацією China Railway Construction Corporation (CRCC) щодо модернізації залізничної ділянки Львів — Ковель. Цей проєкт має на меті підвищити пропускну спроможність, знизити час перевезень і збільшити ефективність транспортних потоків, що створює фундамент для більш активної торгівлі між Китаєм і країнами Європейського Союзу через Україну.

Крім того, у рамках ініціативи ведеться активна робота в напрямку розвитку морських портів, зокрема Одеського порту, який має стратегічне значення для транзитних вантажопотоків з Китаю через Чорне море до Європи. Китайські інвестори зацікавлені у фінансуванні проєктів з модернізації портової інфраструктури, що сприятиме збільшенню обсягів перевалки вантажів і зменшенню логістичних витрат.

Важливу роль у співпраці відіграє і енергетичний сектор. Китайські компанії інвестують у розвиток відновлюваних джерел енергії в Україні, таких як сонячні і вітрові електростанції. Наприклад, компанія «China Machinery

Engineering Corporation» (СМЕС) бере участь у будівництві сонячної електростанції в Одеській області потужністю понад 50 МВт, що сприяє диверсифікації енергетичних джерел і зниженню залежності від традиційних викопних ресурсів. Такі проекти не лише допомагають модернізувати енергетику, а й створюють робочі місця, сприяють розвитку регіонів і покращують екологічну ситуацію.

Ще одним важливим напрямом є розвиток аграрного сектору України з використанням китайських інвестицій і технологій. Україна є одним із провідних світових експортерів сільськогосподарської продукції, і Китай зацікавлений у забезпеченні стабільних поставок зерна, олійних культур та інших продуктів. Співпраця включає модернізацію агротехніки, впровадження систем точного землеробства, автоматизацію виробничих процесів. Наприклад, у 2023 році було започатковано спільний агропромисловий проєкт у Харківській області, який передбачає застосування сучасних китайських технологій для підвищення врожайності та ефективності обробітку земель.

Водночас реалізація ініціативи «Пояс і шлях» [21] не позбавлена викликів і ризиків. Серед них — необхідність удосконалення законодавчої бази щодо захисту інвестицій, підвищення прозорості процедур, подолання корупції, а також адаптація національної інфраструктури до стандартів і вимог міжнародних партнерів. Важливо, щоб Україна активно працювала над створенням привабливого та безпечного середовища для іноземних інвесторів, що дозволить повною мірою використати потенціал програми.

Крім того, варто враховувати геополітичні аспекти співпраці з Китаєм у контексті ініціативи BRI [22]. Поглиблення економічних зв'язків має бути збалансоване з дотриманням національних інтересів та безпеки, а також узгоджене з позицією ключових партнерів України на міжнародній арені.

Таким чином, ініціатива «Пояс і шлях» відкриває перед Україною нові можливості для економічного зростання, модернізації інфраструктури та залучення інвестицій, одночасно ставлячи завдання щодо підвищення конкурентоспроможності країни, розвитку правового поля і зміцнення міжнародного партнерства. Ці аспекти стануть основою для подальшого

поглибленого аналізу конкретних напрямів і перспектив інвестиційного співробітництва між Україною та КНР.

У сучасних умовах інтенсивної глобалізації та посилення економічної взаємозалежності, ефективне залучення іноземних інвестицій залишається одним із ключових факторів стабільного економічного розвитку країн із перехідною економікою, зокрема України. Китай, як одна з провідних економік світу, є стратегічним партнером для України в питаннях інвестиційного співробітництва завдяки значним фінансовим ресурсам, технологічному потенціалу та широкій географії інвестиційної діяльності.

У цьому контексті визначення та обґрунтування пріоритетних секторів економіки України, які мають найбільший потенціал для залучення китайських інвестицій, набуває особливої важливості. Правильне фокусування інвестиційної політики на пріоритетних галузях дозволить не лише оптимізувати використання іноземного капіталу, але й сприятиме розвитку високотехнологічних і конкурентоспроможних секторів, створенню нових робочих місць, а також інтеграції України у глобальні виробничі та торговельні ланцюги.

Дослідження існуючих тенденцій та досвіду співпраці між Україною та КНР свідчать, що серед найперспективніших напрямів інвестиційної взаємодії є інфраструктурні проекти, енергетика (особливо відновлювані джерела), агропромисловий комплекс, цифрові технології та виробництво. Кожен із цих секторів відіграє важливу роль у формуванні стабільної економіки, має значний потенціал для інноваційного розвитку та відповідає сучасним світовим трендам.

Визначення пріоритетних напрямів інвестиційної діяльності є базою для розробки цілеспрямованих політик і стимулів, що сприяють створенню сприятливого інвестиційного середовища. Крім того, це дозволяє концентрувати увагу на проектах із високою доданою вартістю та значним мультиплікативним ефектом для економіки в цілому.

У цьому підрозділі буде проведено детальний аналіз ключових секторів української економіки, які можуть стати пріоритетними для залучення

китайських інвестицій, з урахуванням як їхніх внутрішніх можливостей, так і специфіки інвестиційної стратегії КНР. Особлива увага буде приділена факторам, що стимулюють або стримують розвиток співпраці в цих галузях, а також перспективам реалізації спільних проєктів у найближчій перспективі.

Аналіз пріоритетних секторів для залучення китайських інвестицій в українську економіку свідчить про значний потенціал у кількох ключових напрямках. Сектор інфраструктури України характеризується високою потребою у модернізації, що створює сприятливе середовище для китайських інвесторів, які мають досвід реалізації масштабних інфраструктурних проєктів у межах ініціативи «Пояс і шлях» [29].

Йдеться про модернізацію транспортної інфраструктури, будівництво логістичних центрів та розвиток енергетичної мережі. Основні стимули включають державну підтримку, потребу в оновленні застарілих об'єктів і наявність китайських фінансових та технологічних ресурсів, але на заваді стоять політична нестабільність, складність процедур і питання прозорості.

В енергетичному секторі, особливо у сфері відновлюваних джерел енергії, Україна має значний потенціал, що приваблює китайські компанії, які активно розвивають технології у галузі сонячної та вітрової енергетики. Тут привабливими є державна стратегія на користь ВДЕ, доступність китайських технологій і «зеленого» фінансування.

Проблемами залишаються регуляторна нестабільність, інфраструктурні обмеження та конкуренція з традиційною енергетикою. Китайські інвестиції в сонячні електростанції на півдні України вже демонструють ефективність. Сільське господарство — ще один стратегічний сектор, який цікавить КНР з огляду на продовольчу безпеку.

Стимулюючими чинниками є родючі ґрунти, стабільний попит з боку Китаю та можливість впровадження інновацій. Перешкодами слугують законодавчі обмеження, слабка інфраструктура і кліматичні ризики. Приклади включають створення спільних агропідприємств з використанням сучасних технологій. У цифровому секторі, де Україна має потужний ІТ-ресурс,

китайські інвестиції можуть дати імпульс для розвитку стартапів, інфраструктури 5G, штучного інтелекту тощо.

Висококваліфіковані кадри, необхідність модернізації інфраструктури та зацікавленість Китаю в розширенні технологічного впливу створюють передумови для співпраці, але існують побоювання щодо кібербезпеки, відсутність єдиних стандартів і жорстка міжнародна конкуренція. Потенційно перспективними є спільні проєкти у сфері «розумних міст». Нарешті, сектор промисловості, зокрема машинобудування, металургія та хімічна промисловість, теж є привабливим для Китаю, який прагне модернізувати свої виробничі ланцюги та інтегрувати нові ринки. Серед переваг — доступ до кваліфікованої робочої сили та можливість оновлення виробництва, однак заважають застаріла інфраструктура, високі витрати та нестабільність.

Приклади включають спільні заводи з виробництва електротехніки. Враховуючи зазначене, найбільш перспективними секторами є інфраструктура, енергетика, агропромисловість і цифрові технології. Їхній розвиток не лише сприятиме економічному зростанню України, а й зміцнить стратегічне партнерство з КНР[33].

Водночас реалізація інвестиційних проєктів потребує подолання бар'єрів, пов'язаних із політичними, регуляторними та структурними викликами. У цьому контексті ефективна політика залучення іноземного капіталу є критично важливою для сталого розвитку.

Україна повинна адаптувати інвестиційні стратегії до сучасних глобальних тенденцій, з урахуванням внутрішніх викликів і особливостей взаємодії з Китаєм. Перш за все, необхідно забезпечити політичну та правову стабільність через удосконалення законодавства, зміцнення судової системи та боротьбу з корупцією. Прозора політика гарантуватиме інвесторам захист і передбачуваність. Другим напрямом є податкові стимули та зниження адміністративного навантаження, включаючи впровадження пільг у пріоритетних секторах, створення системи «єдиного вікна» для інвесторів і автоматизацію процедур. Третій напрям — розвиток інфраструктури: модернізація транспорту та енергомереж, створення СЕЗ, технопарків і

залучення інвестицій через публічно-приватне партнерство. Четвертим ключовим завданням є підвищення рівня інституційної підтримки інвесторів і розвиток людського капіталу через навчання, обмін досвідом з китайськими партнерами та вдосконалення мовної підготовки. П'ятим напрямом має стати глибша інтеграція в міжнародні інвестиційні мережі, включаючи підписання угод про вільну торгівлю, гармонізацію стандартів і участь у глобальних логістичних ланцюгах. І нарешті, важливо стимулювати розвиток проєктів публічно-приватного партнерства через прозору систему відбору, підтримку на законодавчому рівні та створення фінансових гарантій. Такий комплексний підхід забезпечить не лише приплив інвестицій, а й довготривалий позитивний ефект для економіки України в контексті її стратегічного партнерства з Китаєм.

Отже, ефективна політика сприяння іноземним інвестиціям вимагає комплексного підходу, що включає забезпечення політичної та правової стабільності, створення сприятливих податкових та адміністративних умов, розвиток інфраструктури, підтримку людського капіталу, інтеграцію у міжнародні економічні мережі та активне впровадження публічно-приватного партнерства. Реалізація цих заходів сприятиме залученню інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та поглибленню співпраці з Китаєм у рамках глобальних процесів.

ВИСНОВКИ

Дослідження міжнародного інвестиційного співробітництва між Україною та Китаєм демонструє важливість цього процесу для сталого економічного розвитку обох країн в умовах глобалізації та зростаючої конкуренції на світових ринках. Теоретичні основи міжнародного інвестування підтверджують, що іноземні інвестиції є не лише джерелом фінансових ресурсів, а й важливим фактором технологічного розвитку, модернізації виробництва, а також інтеграції у світову економічну систему.

Аналіз глобалізаційних тенденцій у сфері інвестицій свідчить про збільшення ролі міжнародних капіталовкладень у формуванні нових моделей економічного розвитку, зокрема для країн із перехідною економікою, до яких належить і Україна. Відповідно до теоретичних підходів, інвестиційні процеси значною мірою детерміновані інституціональними чинниками, серед яких стабільність правового поля та політичної системи, ефективність державного регулювання і рівень захисту інтересів інвесторів.

Поточний стан інвестиційного співробітництва України та КНР характеризується поступовим зростанням обсягів китайських інвестицій, але залишається нерівномірним за галузями. Найбільший потенціал мають сфери інфраструктури, енергетики та сільського господарства, де спільні проєкти можуть суттєво сприяти модернізації та розвитку економіки України. Водночас існують суттєві перешкоди та ризики, пов'язані з політичною невизначеністю, бюрократичними перепонами, нерозвиненістю правової бази та культурними відмінностями, які потребують системного подолання.

Стратегічні напрями поглиблення інвестиційного співробітництва передбачають активне використання потенціалу ініціативи «Пояс і шлях» для розширення транспортних коридорів і логістичних можливостей, сприяння інвестиціям у пріоритетні галузі економіки, а також розвиток партнерських відносин на основі довіри та взаємних інтересів. Крім того, формування ефективної інвестиційної політики повинно враховувати міжнародний досвід і

національні особливості, забезпечуючи прозорість, передбачуваність і конкурентність умов для іноземних інвесторів.

В цілому, комплексний підхід до розвитку інвестиційного співробітництва між Україною та Китаєм здатен не лише збільшити обсяги іноземних капіталовкладень, але й сприяти трансформації української економіки, підвищенню її технологічного рівня та інтеграції у світові виробничі та торговельні ланцюги, що є ключовим фактором довгострокового економічного зростання та стабільності.

У результаті побудови та аналізу лінійної регресійної моделі було встановлено, що прямі іноземні інвестиції з Китаю мають потенційно позитивний вплив на ВВП України, хоча статистична значущість цього впливу є обмеженою. Натомість інвестиції з України до Китаю демонструють чіткий негативний вплив на економічне зростання, що свідчить про виведення капіталу та зниження внутрішньої економічної активності. Модель показала високу якість апроксимації даних ($R^2 = 0.8961$), проте для поглиблених висновків доцільно розширити вибірку та перевірити модель на наявність економетричних проблем. Отримані результати вказують на необхідність перегляду підходів до управління інвестиційною політикою та стимулювання внутрішніх капіталовкладень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Coughlin C. & Segev E. (2000). Foreign direct investment in China: a spatial econometric study. *The World Economy*, 23(1), p. 1–23.
2. Choi, S.W., Samy, Y., 2008. Reexamining the effects of democratic institutions on inflows of FDI in developing countries. *Foreign Policy Anal.* 4, 83-103
3. Eclectic Paradigm: Definition, Example, Advantages. <https://www.investopedia.com/terms/e/eclecticparadigm.asp>
4. Coase, Ronald H. (1937) The nature of the firm, *Economica* (New series), 4, 387–405
5. Kleinert, J. & Toubal, F. Gravity for FDI. *Review of International Economics*, 18(1), 2010. p. 1–13.
6. Hedegaard, M., Hrytsenko, L., & Derkach, L. (2025). Foreign direct investment in Ukraine: A pathway to sustainability. *Financial and credit activity: Problems of theory and practice*, 1(60), 337-356. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4638>
7. Бакаєва, Ірина. (2024). Динаміка глобальних потоків прямих іноземних інвестицій. *InterConf.* 25-30. 10.51582/interconf.19-20.10.2024.003.
8. Таранюк, Л., Корсакієне, Р., Таранюк, К., & Деміхов, О. (2024). ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В СИСТЕМІ РУХУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ. *Сталий розвиток економіки*, (3(50)), 167-171. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-25>
9. Дем'янюк, Ольга, et al. “Трансформація міжнародного інвестування в умовах глобальних викликів”. *Вісник Економіки*, no. 1, Apr. 2025, pp. 173-84, <https://doi.org/10.35774/>.
10. Хоменко І., Волинець Л., Шамкало А. Особливості надходження прямих іноземних інвестицій та їхній вплив на економіку України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 1 (25). С. 15–26.

11. Кондрат І., Антощук І. Вплив прямих іноземних інвестицій та інфляції на економічне зростання в Україні. Наука і техніка сьогодні. 2022. № 5 (5). С. 87–97.
12. Національна стратегія збільшення прямих іноземних інвестицій в Україну. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/fdi-strategy>
13. Бабець І. Моделювання впливу прямих іноземних інвестицій на економіку України в умовах повоєнної відбудови. Галицький економічний вісник. 2023. Том 80. № 1. С. 131-143.
14. Бондаренко М. І., Павленко А. О., Несвітайло М. О. Іноземні інвестиції як фактор розвитку національної економіки в умовах глобальної конкуренції // Наукові здобутки на шляху до вдосконалення економічного потенціалу країни: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 19-20 травня 2017 р.). Дніпро: НО «Перспектива», 2017. С.6-9.
15. Стрижак О. О. П'ять головних ланок ініціативи «Один пояс, один шлях». // Україна–Китай. – 2019. – №2 (16). – С. 24–27
16. Українець Л. А. Ініціатива «Пояс і шлях» як основа нарощування економічної експансії Китаю. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – 2019. – Випуск 24, Частина 3. – С. 109–113.
17. Побоченко Л.М. Прогнози розвитку світової економіки та роль КНР в глобальному економічному зростанні. // «Сучасні проблеми глобалізаційних процесів в світовій економіці»: XII міжнародна науково-практична конференція, 11 листопада 2019 року: тези доп. – К.: НАУ, 2019. – С. 105–108.
18. Яценко О. М. Торговельно–економічне співробітництво України та Китаю: можливості та загрози // Україна–Китай. – №1 (15). – 2019. – С. 52–58.
19. Побоченко Л.М. Внесок КНР в глобальні потоки прямих іноземних інвестицій // Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі: міжнародна науково-практична конференція, 10 квітня 2019 року: тези доп. – К., 2019. – С. 52–56.

20. СІДЕНКО, Володимир. (2025). КИТАЙСЬКА ІНІЦІАТИВА «ПОЯС І ШЛЯХ» ЯК СИСТЕМНИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ. *Economy of Ukraine*. 68. 21-49. 10.15407/economyukr.2025.03.021.
21. Один пояс, один шлях: Вплив зниження торгових витрат на добробут в Україні. https://kse.ua/wp-content/uploads/2020/01/KSE-Trade-BRI-Ukrayina-zvit_20191228-1.pdf
22. Fesenko, M. (2024) “The Role of the ‘One Belt, One Road’ Initiative in the Transformation of the World Order”, *Problems of World History*, (26), pp. 137–154. doi: 10.46869/2707-6776-2024-26-8.
23. Smotrytska, M. (2020). Chinese initiative of Belt and Road in Ukrainian realities: accomplishments and failures. *Китаєзнавчі дослідження*. № 2. С. 133—144. URL: <https://doi.org/10.51198/chinesest2020.02.133>
24. Цзі, Чжі, Лимар, В. (2021). Макроекономічні показники Китаю в контексті ініціативи «Один пояс, один шлях». *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. № 1. С. 49—56. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-1-6857>
25. Tudoroiu, T. (2024). *e Geopolitics of China’s Belt and Road Initiative*. London; New York, Routledge, Taylor & Francis Group. 326 p. <https://doi.org/10.4324/9781032616001>
26. Макогон, Ю.В. (2019). СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА КИТАЮ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 10.20535/2307-5651.16.2019.181695.
27. З. П. Дзуліт, Ю. С. Макарова. ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку* № 2 (6), 2021.
28. Науково-технічне співробітництво між Україною та Китаєм. URL: <https://china.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/187-naukovo-tehniche-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-kitajem>

29. Чжан Хун (2017) Ініціатива “Один Пояс – Один Шлях”: Ризики співпраці між Китаєм та Україною та протидія їм. URL: <https://sinologist.com.ua/chzhan-hun-initsiatyva-odyn-poyas-odyn-shlyah-ryzyky-spivrobotnytstvamizh-kytayem-ta-ukrayinoyu-ta-protydiya-yim/>
30. Глущенко Я. І., Сторчак В. М. (2018) Аналіз зовнішньоторговельних відносин України і Китайської Народної Республіки. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/9.pdf
31. УНІАН Інформаційне агентство. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/10330014-ukrajina-zaproponovala-kitayu-pochati-konsultaciji-pro-stvorennya-zoni-vilnoji-torgivli.html>
32. Китайсько-українські відносини на сьогоднішньому етапі (огляд «Сінхуа»). China Radio International. CRI. URL: <http://ukrainian.cri.cn/841/2017/02/04/2s47635.htm>
33. Офіційний сайт державного комітету статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
34. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку URL: <https://unctad.org/en/Pages/statistics.aspx>
35. International Monetary Fund. (n.d.). IMF. URL: <https://www.imf.org/>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А.1.

Прямі інвестиції в Україну: залишки за країнами світу в розрізі видів економічної діяльності¹

	Разом	Сільське, лісове та рибне господарство	Промисловість	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Переробна промисловість	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	Будівництво	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	Транспорт, складське господарство, поштова та	Тимчасове розміщування й організація утримання	Інформація та телекомунікації	Фінансова та страхова	Операції з нерухомим майном	Професійна, наукова та технічна діяльність	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги
2015	16,7	6,8	3,6	*	3,4	-	*	0,3	2,0	1,5	*	0,0	*	0,0	0,1	0,0	*
2016	15,2	6,4	3,3	*	3,0	-	*	0,8	1,7	0,9	*	0,2	*	0,1	0,0	0,0	*
2017	17,2	6,7	5,1	*	4,8	-	*	0,6	2,1	0,7	*	0,0	*	0,2	0,0	0,1	-
2018	16,0	6,7	4,8	*	4,5	*	*	0,4	1,9	0,2	*	0,0	*	0,0	0,0	0,1	-
2019	60,8	6,3	25,1	7,1	9,0	9,0	0,1	1,9	8,5	1,9	*	0,1	*	2,0	12,9	0,1	-
2020	50,7	6,3	22,0	*	9,4	8,6	*	1,6	4,6	*	*	0,1	*	1,7	9,3	0,0	*
2021	109,2	5,4	79,7	*	13,6	63,1	*	1,5	7,6	*	*	0,1	*	0,3	9,1	*	-
2022	51,6	3,4	32,8	*	11,4	20,3	*	*	5,1	*	*	*	*	0,4	5,5	-	-
2023	35,9	2,4	17,6	*	11,0	*	-	0,0	6,2	*	*	0,4	*	0,4	*	*	-
2024	47,0	1,8	23,7	*	7,3	*	-	*	12,8	*	-	*	*	0,3	*	0,0	-

*Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про офіційну статистику" щодо конфіденційності статистичної інформації.

Джерело:[33]

ДОДАТОК Б

Таблиця Б.1.

Коефіцієнти регресії

Source	SS	df	MS	Number of obs	=	10
Model	1.1722e+10	2	5.8612e+09	F(2, 7)	=	30.18
Residual	1.3593e+09	7	194183996	Prob > F	=	0.0004
Total	1.3082e+10	9	1.4535e+09	R-squared	=	0.8961
				Adj R-squared	=	0.8664
				Root MSE	=	13935

gdp_ukr	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]	
fdifromchina	443.8357	212.7456	2.09	0.075	-59.22772	946.8991
fdifromukraine	-57707.35	13820.98	-4.18	0.004	-90388.77	-25025.94
_cons	166716.6	17320.04	9.63	0.000	125761.2	207672

Джерело: [33-35]